

«Bâzı mamullerimizin tevsik edilecek ihraç fiyatlarında vergi, resim, harc ve benzer tesirler icra eden sair mükellefiyetleri bertaraf etmeyi öngören usul ve şartların ihdası hakkında karar» ın kaldırılarak yerine ikame olunan karar hakkındaki Bakanlar Kurulu kararnamesinin onaylanmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları
(M. Meclisi 1/107; C. Senatosu 1/787)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 265)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
1/107
Sayı : 1106 - 4522

14 . 6 . 1967

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 12 . 6 . 1967 tarihli 117 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, «Bâzı mamullerimizin tevsik edilecek ihraç fiyatlarında vergi, resim, harc ve benzer tesirler icra eden sair mükellefiyetleri bertaraf etmeyi öngören usul ve şartların ihdası hakkında karar» ın kaldırılarak yerine ikame olunan karar hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararnamesinin onaylanmasına dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyli
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 28 . 1 . 1966 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 5, 9 ve 12 . 6 . 1967 tarihli 113, 116 ve 117 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 265)

Mali ve İktisadi İşler Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Malî ve İktisadi İşler
Komisyonu
Esas No. : 1/787
Karar No. : 34

3 . 7 . 1967

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale buyurulan «Bâzı mamullerimizin tevsik edilecek ihraç fiyatlarına vergi, resim, harc ve benzer tesirler icra eden sair mükellefiyetleri bertaraf etmeyi öngören usul ve şartların ihdası hakkında Karar» ın kaldırılarak yerine ikame olunan karar hakkındaki

Bakanlar Kurulu kararnamesinin onaylanmasına dair kanun tasarısı, komisyonumuzun 29.6.1967 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarı gerekçesinde belirtilen hususlar ve bunlara mütedair temsilcilerin verdikleri tamamlayıcı bilgiler komisyonumuza da uygun mütalâa edildiğinden bahis konusu kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü		
Balıkesir	Gaziantep	Tabî Üye	Balıkesir
<i>H. Â. Türker</i>	<i>Z. İslâm</i>	<i>Ş. Özkaya</i>	<i>M. Güler</i>
Manisa	Sivas	İstanbul	Erzurum
<i>R. Ulusoy</i>	<i>A. Çekemoğlu</i>	<i>Ş. Akyürek</i>	<i>O. Alihocagil</i>
Sakarya	Artvin	Giresun	
<i>M. Tıgh</i>	<i>F. Alpaslan</i>	<i>İ. Topaloğlu</i>	

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 1/787
Karar No. : 28

28 . 11 . 1967

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 12 . 6 . 1967 tarihli 117 nei Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, «Bâzi mamullerimizin tevsik edilecek ihraç fiyatlarında vergi, resim, hare ve benzer tesisler icra eden sair mükellefiyetleri bertaraf etmeyi öngören usul ve şartların ihdası hakkında Kararı» m hâldinde karar yerine ikame olunan karar hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararnamesinin onaylanmasına dair kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 14 . 6 . 1967 tarihli ve 1103 - 4522 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Komisyonumuzun 28 Kasım 1967 tarihli 2 nei Birleşiminde ilgili temsilciler de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, ihraç edilen mamullerimizin bünyesinde teressübeden vergi, resim, hare ve benzer tesisler icra eden sair mükellefiyetlerin iadesinde, spesifik esas yerine, Advalorem esas uygulanmasını temin maksadıyla hazırlanmış bulunan Bakanlar Kurulu Kararnamesinin onaylanmasını öngörmektedir.

İhraçatı geliştirmek amacıyla vergilerle ilgili olarak Hükümetçe alınacak tedbirlere dair 261 sayılı Kanununun 1 nei maddesine istinaden, «Bâzi mamullerimizin tevsik edilecek ihraç fiyatlarında vergi, resim, hare ve benzer tesisler icra eden sair mükellefiyetleri bertaraf etmeyi öngören usul ve şartların ihdası hakkında karar» hazırlanmış ve 6/2453 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuştur.

Ancak, uygulama sırasında karşılaşılan mahazurlar sebebiyle, bu karardan beklenen sonucun alınmasının kabül olamayacağıın anlaşılması üzerine, söz konusu kararın değiştirilmesi zaruretinin hâsil olduğu gerekçede ifade edilmektedir.

İhraç edilen bir mamulün bünyesinde teressübeden vergilerin tam olarak iadesini sağlamak amacıyla, daha önce spesifik esas kabul edildiği halde, uygulamada aynı cins ve kalitede mamulü imal eden mühtelif müesseselerdeki tetkiklerde, maliyetlerin farklılık göstermesi dolayısıyla tek bir iade miktarının tesbiti için hâsil olan pagala gitme zarureti karşısında, yüksek maliyetli mamule

az, düşük maliyetli mamule ise çok vergi iadesi yapılması gibi bir durum meydana gelmiştir ki; bu da, spesifik esastan beklenen gerçek vergi iadesinin yapılmasına engel teşkil etmiş bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen mahzurların bertaraf edilmesi amacıyla hazırlanan ve mamullerin bünyesinde teressübeden vergilerin iadesinde, diğer ülkelerde de olduğu gibi advalorem esasının uygulanması, gereken hallerde ise spesifik esasa göre hareket edilmesi imkânını veren kararın onaylanmasını öngören tasarı, Komisyonumuzca benimsenmiştir.

II - Millet Meclisince kabul edilen 1 ,2 ve 3 nü maddeler, Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygiyle sunulur.

Başkan Kocaeli <i>L. Tokoğlu</i>	Sözcü Sakarya <i>O. Salıhoğlu</i>	Kâtip Uşak <i>M. F. Atayurt</i>	Tabî Üye <i>S. Karaman</i>
Ankara <i>Y. Köker</i>	Aydın <i>İ. C. Ege</i>	İçel <i>C. T. Okyayuz</i>	Ordu <i>Ş. Köksal</i>
	Trabzon <i>A. Ş. Ağanoglu</i>	Yozgat <i>İ. Yeşilyurt</i>	

**Millet Meclisinin kabul ettiği
metin**

«Bâzi mamullerimizin tevsik edilecek ihrac, fiyatlarında vergi, resim, harc ve benzer tesisler icra eden sair mükellefiyetleri bertaraf etmeyi öngören usul ve şartların ihdası hakkında Karar» ın kaldırılarak yerine ikame olunan Karar hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararnamesinin onaylanmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 27 . 6 . 1963 tarihli ve 261 sayılı Kanunun 1 nci maddesine dayanılarak Bakanlar Kurulunca ittihaz olunan 13 . 5 . 1964 tarihli ve 6/3071 sayılı Kararname ile cki «Bâzi mamullerimizin tevsik edilecek ihrac fiyatlarında vergi, resim, harc ve benzer tesisler icra eden sair mükellefiyetleri bertaraf etmeyi öngören usul ve şartların ihdası hakkında Karar» onaylanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Malî ve İktisadi İşler Komisyonunun kabul ettiği metin

«Bâzi mamullerimizin tevsik edilecek ihrac, fiyatlarında vergi, resim, harc ve benzer tesisler icra eden sair mükellefiyetleri bertaraf etmeyi öngören usul ve şartların ihdası hakkında Karar» ın kaldırılarak yerine ikame olunan Karar hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararnamesinin onaylanmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plân Komisyonunun kabul ettiği metin

«Bâzi mamullerimizin tevsik edilecek ihrac, fiyatlarında vergi, resim, harc ve benzer tesisler icra eden sair mükellefiyetleri bertaraf etmeyi öngören usul ve şartların ihdası hakkında Karar» ın kaldırılarak yerine ikame olunan Karar hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararnamesinin onaylanmasına dair Kanun

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Karar sayısı : 6/3071

KARARNAME SURETİ

5 . 12 . 1963 tarihli ve 6/2453 sayılı Kararname ile yürürlüğe konulan «Bâzi mamullerimizin tevsik edilecek ihraç fiyatlarında vergi, resim, harc ve benzer tesirler icra eden sair mükellefiyetleri bertaraf etmeyi öngören usul ve şartların ihdası hakkında Karar» ın kaldırılarak yerine ilişik kararın yürürlüğe konulması; Ticaret Bakanlığının 8 . 5 . 1964 tarihli ve 6504/5/6081 sayılı yazısı üzerine, 27 . 6 . 1963 tarihli ve 261 sayılı Kanununun 1 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 13 . 5 . 1964 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Cumhurbaşkanı
C. Gürsel

Başbakan	Devlet Bakanı ve Başba-	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. İnönü</i>	kan Yardımcısı	<i>İ. S. Omay</i>	<i>M. Yolaç</i>
Devlet Bakanı	<i>K. Satır</i>	Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>N. Yetkin</i>	Adalet Bakanı	<i>İ. Sancar</i>	<i>O. Öztrak</i>
Dışleri Bakanı V.	<i>S. Çumralı</i>	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>K. Satır</i>	Maliye Bakanı	<i>İ. Öktem</i>	<i>A. H. Onat</i>
Ticaret Bakanı	<i>F. Melen</i>	Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>F. İslımyeli</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	<i>M. Yüceler</i>	<i>T. Şahin</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı	Sanayi Bakanı	En. ve T. Kay. Bakanı
<i>F. Alpiskender</i>	<i>B. Ecevit</i>	<i>M. Erten</i>	<i>H. Oral</i>
Turizm ve Tanıtma Bakanı	İmar ve İskân Bakanı	Köy İşleri Bakanı V.	
<i>A. İ. Göğüş</i>	<i>C. Uzer</i>	<i>N. Yetkin</i>	

KARAR GEREKÇESİ

261 sayılı Kanuna istinaden 6/2453 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 16 . 12 . 1963 tarihli Resmî Gazetede yayınlanmak suretiyle yürürlüğe konulan «Bâzi mamullerimizin tevsik edilecek ihraç fiyatlarında vergi, resim, harc ve benzer tesirler icra eden sair mükellefiyetleri bertaraf etmeyi öngören usul ve şartların ihdası hakkında Karar» ın tatbikatı sırasında karşılaşılan ve mahiyetleri aşağıda kısaca belirtilen mahzurlar sebebiyle, bu karardan beklenen sonucun alınmasının kabil olamayacağı anlaşıldığından, mezkûr kararın değiştirilmesi zarureti hâsıl olmuştur.

6/2453 sayılı Kararname ile yürürlüğe konulmuş bulunan Kararda, ihraç edilen mamullerimizin bünyesinde teressübeden vergi, resim, harc ve benzer tesirler icra eden sair mükellefiyetlerin spesifik usule göre iadesi esas kabul edilmişti.

Karara ekli (II) sayılı listede cinslere göre tesbit edilen iade miktallarının, aynı cinsin muhtelif vasıflı olanlarına tatbiki halinde icraatın istenilen istikamette geliştirilemeyeceği anlaşıldığından, mamullerin ihraç sırasında hakiki vergi yükünün iadesini sağlamak için, gümrüklerde kolaylıkla birbirinden tefrik edilebilecek şekilde kalitelerinin özelliklerine göre ayrı ayrı isimlendirilmesi ve her birisi için yine ayrı ayrı vergi miktarlarının tesbiti cihetine gidilmek istenilmiştir.

Ancak, yapıları, maliyetleri ve kaliteleri itibariyle ayrı ayrı özellikler taşıyan aynı cins mamulün yüzlerce çeşidinin (örneğin cam eşyada en az 2 000 çeşit) her biri üzerinde teressübeden hakikî vergilerin, velev uzun zaman kaybı pahasına, yegân yegân tesbiti mümkün olsa bile, bu defa da bunlar için tesbit edilen vergilerin iadesinde gerek gümrüklerde, gerek Merkez Bankasında çeşitli güçlüklerle, içinden çıkılmaz anlaşmazlıklara yol açılacağı için, bu da yapılamamıştır.

Bu mahzurları kısmen gidermek üzere, aynı cins mamullerden hususiyetleri itibariyle birbirine yakın vasıfta olanlar için tek bir vergi miktarı tesbiti cihetine gidilmiş ise de bu defa da hiç istenmiyen düşük kaliteli, ucuz fiyatlı mamullerin ihracını teşvik, buna mukabil esas hedef olan ve daha çok döviz getirecek bulunan iyi kaliteli mamullerin ihracının engellenmesi durumu ile karşılaşmıştır.

Diğer taraftan, 6/2453 sayılı Kararda spesifik esasın kabulünden maksat, ihraç edilen bir mamulün bünyesinde teressübeden vergilerin tam larak iadesini sağlamak olmasına rağmen, bu hususta yapılan çalışmalar sırasında, aynı cins ve kalitede mamulü imal eden muhtelif müesseselerdeki tetkiklerde, maliyetlerin farklılık göstermesi dolayısıyla tek bir iade miktarının tesbiti için hâsıl olan paçala gitme zarureti karşısında, yüksek maliyetli mamule az, düşük maliyetli mamule ise çok vergi iadesi yapılması gibi bir durum hâsıl olmuştur ki, bu da spesifik esastan beklenen, hakikî vergi iadesinin yapılmasını sağlyamamıştır.

Bu durum karşısında, ihraç edilen mamullerin bünyesinde teressübeden vergilerin iadesinde, diğer memleketlerde de olduğu gibi advalorem esasının uygulanması, gereken hallerde ise spesifik esasa göre hareket olunması zarureti ile karşılaşmış ve bu maksatla ilişik karar tasarısı hazırlanmıştır.

Karar metninde yapılan değişiklikler :

İlişik karar tasarısında 6/2453 sayılı Kararnameye bağlı Kararın şekil ve hükümlerine aynen sadık kalınmak suretiyle, spesifik yerine advalorem esasın uygulanabilmesi maksadiyle 1 nci maddenin (e), (f), (g), (h), (i) bendleriyle 4 nci maddenin (b) bendinde gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Diğer taraftan, yürürlükte bulunan Karara müsteniden oniki aylık devre zarfında 90 000 lira-lık ihracat yapıp % 10 iadede istifade etmeleri öngörülen ihracatçıların doğan haklarının ihlâl edilmemesini teminen, yeni kararın, ilk kararın yürürlüğe girdiği tarih olan 16 . 12 . 1963 ten itibaren hüküm ifade etmesi esası kabul edilmiş ve bu maksatla 1 nci maddenin (i) bendi ile 7 nci maddeye gerekli hükümler konulmuştur.

Bunun dışında, tasarı esasa mütaallik olarak aşağıdaki değişiklikleri ihtiva etmektedir :

1. Yürürlükte bulunan Kararın 1 nci maddesinin (d) bendinin ikinci fıkrasında, haklarında 261 sayılı Kanun ile bu Karar hükümlerinin uygulanmasını istemiyen ihracatçıların Ticaret Bakanlığına müracaat edecekleri belirtilmişti.

Tatbikatın selâmetle yürütülebilmesi ve muhtemel karışıklıkların önlenebilmesi için, bu müracaatların ihraç sırasında gümrük idarelerine yapılarak bu idarelerce çıkış beyannamesine gerekli serhin verilmesi daha yerinde görülmüş ve bu maksatla mezkûr bendin ikinci fıkrası buna göre değiştirilmiştir.

2. Yürürlükte bulunan karara ekli II sayılı listede iplikler için tesbit edilen vergi miktarları içerisinde, 6802 sayılı Kanuna göre ihraç veya satışı anında tahakkuku gereken İstihsal Vergisi yer almamıştır. Halbuki, kararın 1 nci maddesinin (d) bendinde, 1 sayılı listede yazılı kanunlarla, başka kanunlarda yer alan ihracat muafık ve istisnaları ile ihraçla ilgili vergi iadesinden faydalananlara bu karar hükümlerinin tatbik edilmeyeceği belirtilmiştir. Bu durumda iplik ihraç edenlere İstihsal Vergisi iade edilmemektedir.

Bu karara göre, İstihsal Vergisinin de iadesini mümkün kılan bir nisbetin tesbit ve II sayılı listede gösterilmesi düşünülmüş ise de, iplik ve buna benzer, satışının yapıldığını mütaakıp İstihsal Vergisi tahakkuk ettirilen mamullerde vergi matrahının, satıştan önce tesbiti mümkün olmadığı cihetle, bu gibi mamullerin 6802 sayılı Kanununun 6 ve 7 nci maddelerinin sağladığı muafiyet-

lerin devamı uygun görülmüş ve bu maksatla tasarıya yeni bir 6 ncı madde eklenmiştir. Buna mütenazır olarak 3 ncü maddede de lüzumlu değişiklik yapılmıştır.

Bunlardan başka, kararda vuzuh temini maksadiyle 1 ncı maddenin (a), (f), (h), 2 ncı maddenin (a) ve 4 ncü maddenin (f) bendleriyle 5 ncı maddenin ikinci fıkrasında gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Karara ekli listelerde yapılan değişiklikler :

Yürürlükte bulunan karara ekli II sayılı listede yazılı Mensucat Sanayii Mamulleri için iade edilmesi gereken vergiler, advalorem esasa göre hesaplanarak yeniden tesbit cihetine gidilmiştir.

Ancak, bu çalışmalar neticesinde elde edilen nisbetlerin, Şubat 1964 sonuna kadar tatbik olunan, pamuklu mensucatin 6802 sayılı Kanunun tanıdığı muafiyete ilâveten 5/1460 sayılı Kararnameye göre tanınan % 10 a kadar zararların karşılanması rejiminin temin ettiği ihraç gücünü sağlanmayacağı görülmüştür. Bu bakımdan, 261 sayılı Kanunun ruhuna da uygun olarak, kanunun gerekçesinde sayılan ve iadesi mümkün görülen vergiler arasındaki vasıtasız vergilerden «hizmet erbabının Gelir Vergisi» nin de iadesi yönüne gidilmesi yerinde görülmüş ve bu vergi de I sayılı listedeki vergiler arasına katılmış ve bu kararla iade edilecek vergi, resim, harc ve benzer tesirler icra eden sair mükellefiyetlere % 4,04 oranına kadar olan bu vergi hisseleri de ilâve edilmek suretiyle iade edilecek nisbetler bir önceki rejimin sağladığı seviyeye yaklaştırılmıştır. Buna rağmen, bâzı mamullere bu iadeler yekûnunun dâhi ihraç gücü kazandırmayacağı sanılmaktadır.

Buna paralel olarak da, iade edilecek vergilerin içindeki belediye hisselerini gösteren IV sayılı liste yeniden düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, yürürlükte bulunan karara ekli I sayılı listenin Vasıtalı Vergiler bölümünün b - 1 bendinde, 5383 sayılı Gümrük Kanununun ihraçatla ilgili muafiyet hükümlerinin tümü zikredilmiştir. Halbuki tatbikatta, ihraç mamullerimizin ambalajlarında kullanılan eşyanın dâhilden temin edilenleriyle, Gümrük Kanununun 24 ncü maddesi gereğince geçici kabul yoluyla ithal olunanlarının birbirinden tefrik edilmesi güçlük arz ettiğinden, kabulü muvakaat suretiyle ithal edilen ambalaj maddelerinin bu karar şümulü dışında bırakılması uygun görülmüş ve sözü edilen bende (24 ncü madde hükmü hariç) ibaresi konulmuştur.

III sayılı listede her hangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Bâzı mamullerimizin tevsik edilecek ihraç fiyatlarında vergi, resim, harc ve benzer tesirler icra eden sair mükellefiyetleri bertaraf etmeyi öngören usul ve şartların ihdası hakkında karar

Madde 1. — a) Nevileri bu karara ekli (I) sayılı listede gösterilen vergi, resim ve harçlar ile benzer tesirler icra eden sair mükellefiyetlerin, ihraç mamulleri üzerindeki yükü, bunların ihraçından sonra, bu kararda belirtilen usul ve esaslar dairesinde, ihraçatçısına, en çok bu yüke eşit bir ödeme yapılmak suretiyle giderilir.

b) Bu karardan faydalandırılacak mamulle bu maddenin (f) bendinde yazılı komisyon tarafından tesbit edilir.

c) Bu suretle seçilecek mamulleri Türkiye'de imal eden başka müesseselerde gerekli incelemeler yapılarak, mamullerin % 5 kârlı maliyetlerine karara ekli (I) sayılı listede yazılı mükellefiyetlerin ne nisbette, gerekli görülen ahvalde, birimlerine ne miktarda tesir ettiği tesbit olunur.

Sözü edilen nisbetler veya miktarlar, teknoloji ve malî tahlil tekniğinin imkân içinde hesaplanır ve yüzde yüz bir kesinlik taşıyabilir.

d) Ekli I sayılı listede yazılı kanunlarla, başka kanunlarda yer alan ihraçat muafiyetleri ile ihraçatla ilgili vergi iadesi hükümleri 261 sayılı Kanun ve bu karara göre ihraç edilecek mamuller hakkında uygulanmaz.

Ancak ihracettikleri mamullere, bu karara ekli (I) sayılı listede yer alan kanunlarda yazılı ihracat muaflık veya ihraçla ilgili iade hükümlerinin uygulanmasını isteyenler, ihraç sırasında keyfiyeti gümrük çıkış beyannamesine yazmak ve imzalamak suretiyle beyan ederler. Bu beyan gümrük idarelerince tasdik olunur. Bu takdirde bu ihracat için işbu karar hükümleri uygulanmaz.

e) Geçici olarak ihraç edilen mamuller hakkında bu karar hükümleri uygulanmaz.

f) Bu maddenin (b) ve (c) bendlerinde yazılı işler Ticaret, Maliye, Sanayi, Gümrük ve Tekel bakanlıkları ile Devlet Plânlama Teşkilâtı, İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinin yetkili temsilcilerinden kurulan İhracatta Vergi İadesi Komisyonu «İVİK» tarafından yapılır.

Komisyonun Raportörlüğünü Ticaret Bakanlığı yapar.

İVİK tarafından tesbit edilen mamullerin cins ve neveleri ile, bu maddenin (a) bendi gereğince, ihracatçılarına yapılacak ödemelerin (c) bendi gereğince bulunmuş nisbetler veya miktarları, Ticaret Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunun kabulünü mütaakip, Resmî Gazetede ilân edilmek suretiyle yürürlüğe konur.

g) Ticaret Bakanlığı, bu kararın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde, İVİK'çe ayrı sanayi gruplarına aid olmak üzere, en az yirmi mamul için, bu maddenin (c) bendinde öngörülen nisbetlerin veya miktarların tesbitini ve bunların usulü dairesinde yürürlüğe girmesini sağlar.

h) Bu maddenin (b) ve (c) bendlerine göre tesbit edilmiş mamuller ve bunlara ait vergi iadesi nisbetleri veya miktarları bu karara ekli II sayılı listede ve bu karar hükümlerinden faydalandırılmıyacak mamullerin isimleri de III sayılı listede gösterilmiştir.

Bu listelerde gerektiğinde değişiklik yapılabilir.

i) II ve III sayılı listelerde yer almamış bulunan mamullerden olup, aynı ihracatçı tarafından bir defada veya on iki aylık süreler içinde çeşitli partiler halinde, ayrı zamanlarda ihraç edildiği ihraç belgeleriyle tevsih edilen ve milletlerarası tasnife göre aynı sanayi grubuna giren mamullerin FOB ihracat bedelleri toplamı 90 000 Türk Lirası ve daha yukarı kıymette bulunanlar hakkında, ihracat vergi iadesi miktarı FOB ihraç fiyatının % 10 udur. 6/2453 sayılı kararın yürürlüğe girdiği 16 . 12 . 1963 tarihinden önce yapılmış olan ihracata bu bend hükmü uygulanmaz.

% 10 iadeden faydalanan mamuller için, (c) bendine göre gerekli incelemeler yapılarak, bu mamul için (II) sayılı listeye konulacak nisbet veya miktar tesbit edilir.

Bilâhara, usulü, dairesinde yürürlüğe girecek olan bu nisbet veya miktar bu bendin birinci fıkrasına göre yapılmış olan ödemeden fazla bir ödemeyi gerektirdiği takdirde, bu para ilgili ihracatçıya usulü dairesinde ödenir; aksi takdirde, kendisine fazla ödenmiş olan para, tesbit ve ilân mütaakip, 15 gün içinde ihracatçı tarafından Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına ödenir. Bu müddet içinde borçlarını ödemeyenler hakkında 6183 sayılı Kanun hükümleri tatbik olunur.

j) Ticaret Bakanlığı bu kararın uygulanması ile ilgili işlerde Devlete, özel idare ve belediyelere ait daire ve müesseselerden, kanunla kurulu resmî ve özel teşebbüslerden bilgi ve İVİK'le işbirliği için geçici olarak eleman isteyebilir. Bu kuruluşlar, bu istekleri yerine getirmek zorundadırlar.

Bakanlık aynı maksatla, özel kişilere ait kuruluşlardan da bilgi isteyebilir. Bu kuruluşlar, bu bilgileri, bakanlığın belli edeceği sürede vermek zorundadırlar.

Bakanlık, İVİK, İVİK üyeleri ve İVİK çalışmalarına katılanlar yukarıki fıkralar gereğince edinilen bilgileri, 261 sayılı Kanunun öngördüğü maksatlar dışında kullanamaz, neşredemez ve başkalarına veremezler.

Madde 2. — a) Bu karar hükümlerinden faydalanmak isteyenler, ihraçedecekleri mamuller için, gümrüğe verecekleri üç nüsha çıkış beyannamelerinde yürürlükte bulunan Dış Ticaret Rejimi-

ne dair İhracat Yönetmeliğine ekli tescil beyannamesinde yazılı bilgilerden başka ihracedilen mamulü imal eden müessesenin adını ve adresini, mamulün imal yılı ve imalâtçı ile ihracatçının bağlı oldukları vergi dairesinin adını da bildirirler.

b) İhracat gümrük mevzuatına göre yapılır.

c) Gümrük idareleri, bu karar hükümleri dairesinde ihracedilmiş mamullerde kullanılmış olup, evvelce geçici kabul rejimi ile yurda sokulmuş olan eşyanın bu rejimle ilgili muamelelerinin gözülmesinde, sözü edilen ihracatı göz önünde bulundurarak geçici kabule ait teminatın bu ihracata tekabül eden kısmını mevzuat hükümleri dairesinde irat kaydederler.

d) Gümrük idareleri, bu karar gereğince ihracedilecek mamullere ait muamelelerde, kararın birinci maddesinin (d) ve (e) bendleri hükümlerini göz önünde bulundurarak mükerrer ödemelere meydan verilmemesini sağlarlar.

Madde 3. — Bu karar gereğince, mamul ihracedenlerin, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası merkez veya şubelerine, ihracatın yapıldığını gösterir gümrükçe tasdikli çıkış beyannamelerinden bir nüshayı tevdi ve mamulün FOB ihracat bedeline tekabül eden dövizin yurda getirilip Türk lirasına tahvil edildiğini gösteren döviz alım bordrosunu ibraz etmeleri üzerine, Merkez Bankasıncı :

a) Bu karara bağlı (II) sayılı listede, o mamul için gösterilen nisbet mamulün FOB ihracat kıymeti ile, iade edilecek vergi mamulün birimine isabet eden miktar ile gösterilmiş ise mamulün bu birim cinsinden ihracedilen miktarı ile çarpılmak,

b) Mamul bu listede henüz yer almamış ise, kararın birinci maddesinin (i) bendinde gösterilen esaslar dâhilinde % 10 peşin iade nisbeti uygulanmak,

Suretiyle bulunacak meblâğ ve,

c) 6 nci maddenin (b) bendinde sözü edilen ahvalde, İVİK tarafından tesbit edilen İstihsal Vergisi miktarı, ihracatçıya iade edilir.

Bu ödemeler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncı en kısa zamanda yapılır.

Madde 4. — a) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası; Merkez ve şubelerinin bu kararın 3 nci maddesi gereğince yaptıkları iadeler toplamını, Maliye Bakanlığı ile Banka arasında tesbit olunacak devreler sonunda, Hazineye (Merkez Saymanlığına) bildirir.

Bu bildiriye, iade edilen miktarın ne kadarının Genel Bütçeye ve ne kadarının belediye hisselerine taallük ettiği belirtilir. (İhracatçılara yapılan ödemelerin ne kadarının belediye hissesine tekabül ettiği karara ekli IV sayılı listede, (II) sayılı listedeki mamuller sırasına paralel olarak ve yüzde nisbetleri halinde gösterilmiştir.)

b) Mamul (II) sayılı listede henüz yer alması için, kararın 1 nci maddesinin (i) fıkrası gereğince peşin olarak yapılan % 10 iadeye ait tutarın, yapılan tetkik sonunda mamule ait nisbet veya miktarın, (II) sayılı listede yer almasını mütaakıp, (IV) sayılı listeye göre bu mamule ait iadeye tekabül eden belediye hissesi, bankaca hesaplanarak, yukarıda belirtilen usul dairesinde Hazineye (Merkez Saymanlığına) bildirilir.

Merkez Bankasının listelerinde yazılı miktarın tamamı (belediye hisseleri dâhil), Merkez Saymanlığıncı Bankanın bildirisini mütaakıp «bütçe giderleri hesabı» na zimmet, «banka cari hesabı» na matlup yazılmak suretiyle muhasebeleştirilir.

c) Her yıl, bütçenin Maliye Bakanlığı kısmına bu işlem için gerekli ödenek konulur.

1963 bütçe yılında yapılacak işlemler için lüzumlu miktarlar ile mütaakıp bütçe yıllarında, ödeneğin yetmemesi halinde, ilâvesi gereken miktarların bütçelere ödenek kaydedilmesine Maliye Bakanı yetkilidir.

d) Merkez Saymanlığıncı bu şekilde yapılacak gider kayıtlarının dayanağını bankanın yazılı talebi teşkil eder.

e) Hazinece, bu suretle gider kaydedilecek miktarlardan Merkez Bankası listelerinde belediye hisselerine aidolduğu belirtilen kısımlar, Merkez Saymanlığının işarı üzerine Gelir Saymanlığınca belediyeler adına borç kaydolunur.

Bu borç, Maliye Bakanlığınca belli edilecek gümrük saymanlıklarında, İller Bankasına gönderilmek üzere biriken belediye hisselerinden tevkif edilmek suretiyle mahsup ve tahsil olunur.

Bu suretle tahsil olunacak meblağ, Gelir Bütçesinin «Çeşitli gelirler» bölümüne irat kaydedilir.

f) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bu ödemelerle ilgili olarak, her ayın onbeşinci günü akşamına kadar, bir önceki ay için Ticaret ve Maliye Bakanlıklarına ikişer nüsha dekont verir. Bunda, o ay içinde, bu karar gereğince ihracedilen mamullerin, karara ekli (II) sayılı listedeki sıra takip ve sonra % 10 iadeden faydalananlar kaydedilmek suretiyle cins, nevi ve miktarları ile ihraç fiyatları, yapılan iadeler yekünü, ihracatçı ile imalâtçının adları (unvanları), adresleri ve bağlı oldukları vergi dairelerinin adları gösterilir.

Madde 5. — Kararın 1 nci maddesinin (f) bendinde anılan komisyon üyelerine Ankara'da yapacakları toplantıların herbiri ve Ankara dışındaki çalışmalarının her günü için 1963 bütçesinin Maliye Bakanlığı tertibinin 408 nci fıshının 30 ncu maddesinden; 1964 bütçesinin aynı tertibinin 12.422 nci maddesinden ellışer lira huzur hakkı ödenir.

Kararın 1 nci maddesinin (j) bendi gereğince çalışmalara katılacak olanlara da Ankara'daki toplantıların herbiri ve Ankara dışındaki çalışmaların her günü için ellışer lira huzur hakkı ödenir.

Madde 6. — a) Bu karara göre İstihsal Vergisine tabi mal ihracedenlerin 6802 sayılı Kanununun 6 ve 7 nci maddelerindeki hükümlere muvazi olarak, dâhilde ödemeleri gereken İstihsal Vergisi ihraç dolayısıyla tecil ve terkin olunur ve bu mamuller için yapılacak vergi iadesinin kapsamına İstihsal Vergisi dâhil edilmez.

Bu kararın 1 nci maddesinin (d) bendinin birinci fıkrasındaki hüküm bu mamuller hakkında uygulanmaz.

b) Memleket içinde el değıştirdikten sonra ihracedilen, İstihsal Vergisine tabi olup vergisi ödenmiş malların İstihsal Vergisinin iadesi İVİK tarafından sağlanır.

Madde 7. — Bu karar 5 . 12 . 1963 tarihli 6/2453 sayılı Kararın yerine kaim olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

I - SAYILI LİSTE

I - Vasıtalı Vergiler

a) Dâhilde alınanlar :

1. İstihsal Vergisi (Elektrik ve havagazı ile akar yakıtlardan alınanlar dâhil) (6802 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

2. Şeker İstihlak Vergisi (6747 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

b) İthalde alınanlar :

1. Gümrük Vergisi (5383 sayılı Kanun «24 nci maddesi hükmü hariç» ile ek ve tadilleri)

2. İstihsal Vergisi (6802 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

3. Hazine hissesi (6933 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

c) Hizmet Vergileri :

1. Banka ve Sigorta Mamulleri Vergisi (6802 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

2. Nakliyat Vergisi (6802 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

3. PTT Hizmetleri Vergisi (6802 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

II - Vasıtasız Vergiler

1. Ücretlerden alınan Gelir Vergisi (193 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

III - Resimler, harclar ve belediye hisseleri

a) Resimler :

1. İthal beyannamelerinden alınan % 5 Damga Resmi (185 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

2. Damga Resmi (1324 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

3. Tayyare Resmi (2459 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

4. Gümrüklerde kullanılan kâğıtlara yapıştırılacak Savunma Pulu (2672 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

5. Hayvan Sağlık Zabıtası Resmi (405 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

6. Tuzdan alınan Tekel Resmi (3078 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

7. İspirto ve ispirotolu içkiler İnhisar Resmi (4250 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

8. Çaydan alınan Tekel Resmi (3788 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

9. Tütün ve mamullerinden alınan Tekel Resmi (3437 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

b) Harclar :

1. Tapu harcları (5602, 5887 sayılı kanunlar ile ek ve tadilleri)

2. Mahkeme harcları (5887 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

3. Noter harcları (5887 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

4. Konsolosluk harcları (5887 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

5. Pasaport ve kaçılaryla harcları (7157 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri)

c) Belediye hissesi :

1. 2656 sayılı Kanun ve 5237 sayılı Kanununun 2 nci maddesi gereğince ithal sırasında Gümrük Vergisinin % 15 i nisbetinde alınan belediye payı.

II - SAYILI LİSTE

Mensucat Sanayii

A — Pamuklu mensucat

I - Pamuk iplikleri

	İade edilecek vergi
1 — Kaba numaralı iplikler (6 - 16 İngiliz numarası)	
a) Penye	% 4,6
b) Karde	% 3,2
2 — Orta numaralı iplikler (17 - 29 İngiliz numarası)	
a) Penye	% 5,7
b) Karde	% 4,3
3 — İnce numaralı iplikler (30 - 60 İngiliz numarası)	
a) Penye	% 6,6
b) Karde	% 5,2
4 — En ince numaralı iplikler (60 tan yukarı İngiliz numarası)	
a) Penye	% 8,3
b) Karde	—

II - Pamuklu dokumalar

1 — Ham bezler :	
Metrekare ağırlığı 101 - 150 Gr. olanlar	% 22,7
» » 151 - 200 » »	% 22,2
» » 201 - 250 » »	% 23,0
» » 251 - 300 » »	% 21,2
2 — Kasarlı bezler :	
a) Hasse ve patiska	% 23,1
b) Düz poplin	% 17,1
c)	
d)	
3 — Topu ve ipliği boyalı bezler :	
a) Poplin	% 23,6
b) Otoman	% 18,9
c) Gömleklik	% 22,6
d) Trençkotluk (Çözücü Penye)	% 24,6
e)	
f)	
4 — Baskılı bezler :	
a) Basma	% 19,7
b) Poplin emprime (Çözgüsü Penye)	% 23,3
c) Seten emprime	% 17,5

	İade edilecek vergi
d) Şardonlu bezler (düvetin, pazen)	% 20,4
e) Döşemelik	% 18,1
f)	
5 — Pamuklu tül :	% 18,9
6 — Havlu ve benzeri mamulleri :	% 18,9

B — Yünlü mensucat

I - Kamgarn yük ipliği :

(Tek kat üzerinden metrik numara)

1 — 24 - 32 No. lu iplikler :	
a) Boyalı	% 10,5
b) Ekrü (boyasız)	% 10,5
2 — 36 - 48 No. lu iplikler :	
a) Boyalı	% 10,7
b) Ekrü (boyasız)	% 10,6
3 — 52 - 60 No. lu iplikler :	
a) Boyalı	% 11,1
b) Ekrü (boyasız)	% 11,1

II - Strayhgarn yün ipliği :

a) İnce strayhgarn halı ipliği	% 2,2
b)	

III - Yünlü kumaşlar :

a) Kamgarn yün ipliğinden mamul kumaşlar	% 25,9
--	--------

C — Sentetik mensucat

a) Terylen tül	% 27,9
----------------	--------

D — Trikotaj

a) Yün trikotaj	% 21,0
b) Merseze trikotaj	% 17,3
c) Sentetik trikotaj	% 16,9

E — Çorap

1 — Naylon erkek çorabı :	
(Düzine gramağı 341 ve yukarı olanlar)	% 23,5
2 — Naylon erkek çorabı :	
(Düzine gramağı 280 - 340 olanlar)	% 23,0
3 — Naylon kadın çorabı :	
(15 veya 30 denyede, düzine gramağı 225 - 250 olanlar)	% 20,3
4 — Çocuk çorabı :	
(Düzine gramağı 200 - 220 olanlar)	% 21,5

III Sayılı Liste

Sıra No.	Maddenin cinsi	Gümrük tarife No.
1	Yumurta sarısı	04.05.30
2	Süzme bal	04.06.00
3	Tam ve parça halinde hayvan bağırsakları, mesameleri ve mideleri	05.04
4	Veterler ve sinirler, tabaklanmış derilerin kırpıntıları ve benzeri doküntüleri	05.06.00
5	Kuşların tüylü derileri ve tüyü	05.07.00
6	Kemik, boynuz, döküntü ve tozları	05.08 ve 05.09
7	Fümigasyon ve kalibraj tesislerinde işlenmiş bakliyat	07.05
8	Kurutulmuş, tam veya dilimlere ayrılmış sağlep yerelması, tath patates, nişasta ve ünilin ihtiva eden benzerleri kökler ve yumrular	07.06
9	Paçking - House veya mümasili tesislerde muameleye tabi tutulmuş meyvalar ile kuru ve kurutulmuş meyvalar	08
10	Kabuksuz fındık, badem v. s.	08.05.41 - 49
11	Meyva kabukları	08.13.00
12	Kabuksuz yer fıstığı	12.01.12
13	Balmumu	15.15.10
14	Melâs	17.03.00
15	Kepek ve diğer döküntüler	23.02
16	Küspeler ve prina	23.03 ve 23.04
17	Yaprak tütün ve döküntüsü	24.01
18	Hava kurusu, tuzlu kuru ve salamura (Pikle edilmiş derilerhariç) deriler	41.01
19	Pamuk ve döküntüleri	55.01.00 ve 55.03.00
20	Paçavra ve diğer döküntüler	63.02
21	Üzüm	
22	İncir	
23	Fındık	
24	Maden cevherleri	

IV — SAYILI LİSTE

II sayılı liste gereğince iade edilecek vergi içindeki belediye hissesi nisbeti

Mensucat sanayii

A — Pamuklu mensucat

I - Pamuk iplikleri

1.	Kaba numaralı iplikler (6 - 16 İngiliz numarası)	
	a) Penye	% 6,09
	b) Karde	% 9,69
2.	Orta numaralı iplikler (17 - 29 İngiliz numarası)	
	a) Penye	% 5,44
	b) Karde	% 7,91
3.	İnce numaralı iplikler (30 - 60 İngiliz numarası)	
	a) Penye	% 4,70
	b) Karde	% 6,35
4.	En ince numaralı iplikler (60 dan yukarı İngiliz numarası)	
	a) Penye	% 3,86
	b) Karde	—

II - Pamuklu dokumalar

1. Ham bezler :

Metrekare ağırlığı 101 - 150 Gr. olanlar	% 1,87
» » 151 - 200 » »	% 1,35
» » 201 - 250 » »	% 1,48
» » 251 - 300 » »	% 0,94

2.	Kasarlı bezler :	
	a) Hassa ve patiska	% 2,03
	b) Düz poplin	% 2,11
	c)	
	d)	
3.	Topu ve ipliği boyalı bezler :	
	a) Poplin	% 1,91
	b) Otoman	% 1,48
	c) Gömleklik	% 1,97
	d) Trençkotluk (Çözücü penye)	% 1,46
	e)	
	f)	
4.	Baskılı bezler :	
	a) Basma	% 2,84
	b) Poplin emprime (Çözücü penye)	% 2,02

II sayılı liste gereğince iade edilecek vergi içindeki belediye hissesi nisbeti

c) Seten emprime	% 1,94
d) Şardonlu bezler (düvetin, pazen)	% 2,45
e) Döşemelik	% 1,82
f)	
5. Pamuklu tül :	% 0,74
6. Havlu ve benzeri mamuller :	% 0,90

B — Yünlü mensucat

<i>I - Kamgarn yün ipliği :</i> (Tek kat üzerinden metrik numara)	
1. 24 - 32 No.lu iplikler	
a) Boyalı	% 4,86
b) Ekrü (boyasız)	% 4,95
2. 36 - 48 No.lu iplikler	
a) Boyalı	% 4,86
b) Ekrü (boyasız)	% 5,00
3. 52 - 60 No.lu iplikler	
a) Boyalı	% 4,86
b) Ekrü (boyasız)	% 4,95
<i>II - Strayhgarn yün ipliği :</i>	
a) İnce strayhgarn halı ipliği	% 1,36
b)	
<i>III - Yünlü kumaşlar :</i>	
a) Kamgarn yün ipliğinden mamul kumaşlar	% 0,93

C — Sentetik mensucat

a) Terylen tül	% 5,91
----------------	--------

D — Trikotaj

a) Yün trikotaj	% 2,46
b) Merseerize trikotaj	% 1,81
c) Sentetik trikotaj	% 2,29

E — Çorap

1. Naylon erkek çorabı (Düzine gramağı 341 ve yukarı olanlar)	% 0,39
2. Naylon erkek çorabı (Düzine gramağı 280 - 340 olanlar)	% 0,39
3. Naylon kadın çorabı (15 veya 30 denyede düzine gramağı 225 - 250 olanlar)	% 0,34
4. Çocuk çorabı (Düzine gramağı 200 - 220 olanlar)	% 0,40